

Úvod do klinické psychologie

(PREZENTACE OBORU KLINICKÁ PSYCHOLOGIE A PROFESNÍ ODBORNÉ SPOLEČNOSTI
AKP ČR)

Hana Jahnová

3. 3. 2021

Psychologický ústav, Filozofická fakulta MU

(použito v rámci výuky předmětu Základy klinické psychologie, jaro 2021)

Kdo k Vám hovoří?

- absolventka studia jednooborové odborné psychologie na FF MU v Brně
- 23 let pracuji ve FN Brno, pracoviště Porodnice na Obilním trhu, Neonatologické oddělení, Neonatologická ambulance
- atestace z klinické psychologie – klinická psycholožka
- atestace z dětské klinické psychologie - dětská klinická psycholožka
- garantka certifikovaného kurzu „Psychologická vývojová diagnostika“
- odborná asistentka na Psychologickém ústavu FF MU
- prezidentka Asociace klinických psychologů ČR
- ke zvolenému tématu se vyjadřuji z pohledu dlouhodobého působení v oboru

Zásadní témata sdělení

- 1. Klinická psychologie v rámci zdravotnictví
- 2. Vzdělávání v klinické psychologii
- 3. Shrnutí vzdělávání v klinické psychologii
- 4. Specializační – nástavbové – vzdělávání v klinické psychologii
- 5. Shrnutí vzdělávání v klinické psychologii a nástavbovém vzdělávání
- 6. Celoživotní vzdělávání (CŽV) klinických psychologů
- 7. Diskuse ke vzdělávání
- 8. Úhrada a dostupnost péče klinického psychologa
- 9. Působení klinického psychologa
- 10. Profese mimo zdravotnictví
- 11. Asociace klinických psychologů ČR, z.s. - AKP ČR
- 12. Závěr a diskuse

1. Klinická psychologie v rámci zdravotnictví

- klinická psychologie je nelékařské zdravotnické povolání, které je integrální součástí systému komplexní zdravotní péče v České republice spolu s ostatními lékařskými a nelékařskými zdravotnickými obory.
- společně s psychiatrií je základní součástí subsystému péče o duševní zdraví v oblasti prevence, diagnostiky a léčby duševních poruch.

1. Klinická psychologie v rámci zdravotnictví

Klasifikace a náplň oboru podle koncepce AKP ČR

- klinická psychologie je samostatným aplikovaným vědním oborem, jehož předmětem je duševní život člověka v bio-psycho-sociálních souvislostech v kontinuu zdraví - nemoc, které je pojímáno vývojově, a to v projevech vnějších (chování, jednání, komunikace, interakce) a vnitřních (prožívání, vědomí, nevědomí, sebepojetí, hodnoty atd.) i v projevech bio-sociálních (vlivy duševních pochodů na procesy psychické a sociální).
- kontinuum zdraví - nemoc zahrnuje psychické zdraví a jeho podmínky, psychické poruchy a poruchy psychického vývoje, psychická traumata a krize, psychosomatická onemocnění, tělesná onemocnění ovlivňující psychické zdraví.
- sleduje i vliv biologických, sociálních, kulturních, civilizačních, historických, politických a duchovních podmínek na toto kontinuum. Zabývá se etickým otázkami oboru.

1. Klinická psychologie v rámci zdravotnictví

- v rámci státního i privátního českého **zdravotnictví** pečuje o dětské i dospělé pacienty **psycholog ve zdravotnictví**, který se stává -
klinickým psychologem
anebo
dětským klinickým psychologem, každý z nich může být zároveň **psychoterapeutem**.

(v textu prezentace je uváděna profese klinický psycholog (KP), ale uvedené informace se také vztahují k profesi dětský klinický psycholog (DKP) a psychoterapeut)

1. Klinická psychologie v rámci zdravotnictví

- v rámci státního i privátního českého **zdravotnictví** pečuje o dětské i dospělé pacienty **psycholog ve zdravotnictví**, který se stává -
klinickým psychologem
anebo
dětským klinickým psychologem, každý z nich může být zároveň **psychoterapeutem**.

(v textu prezentace je uváděna profese klinický psycholog (KP), ale uvedené informace se také vztahují k profesi dětský klinický psycholog (DKP) a psychoterapeut)

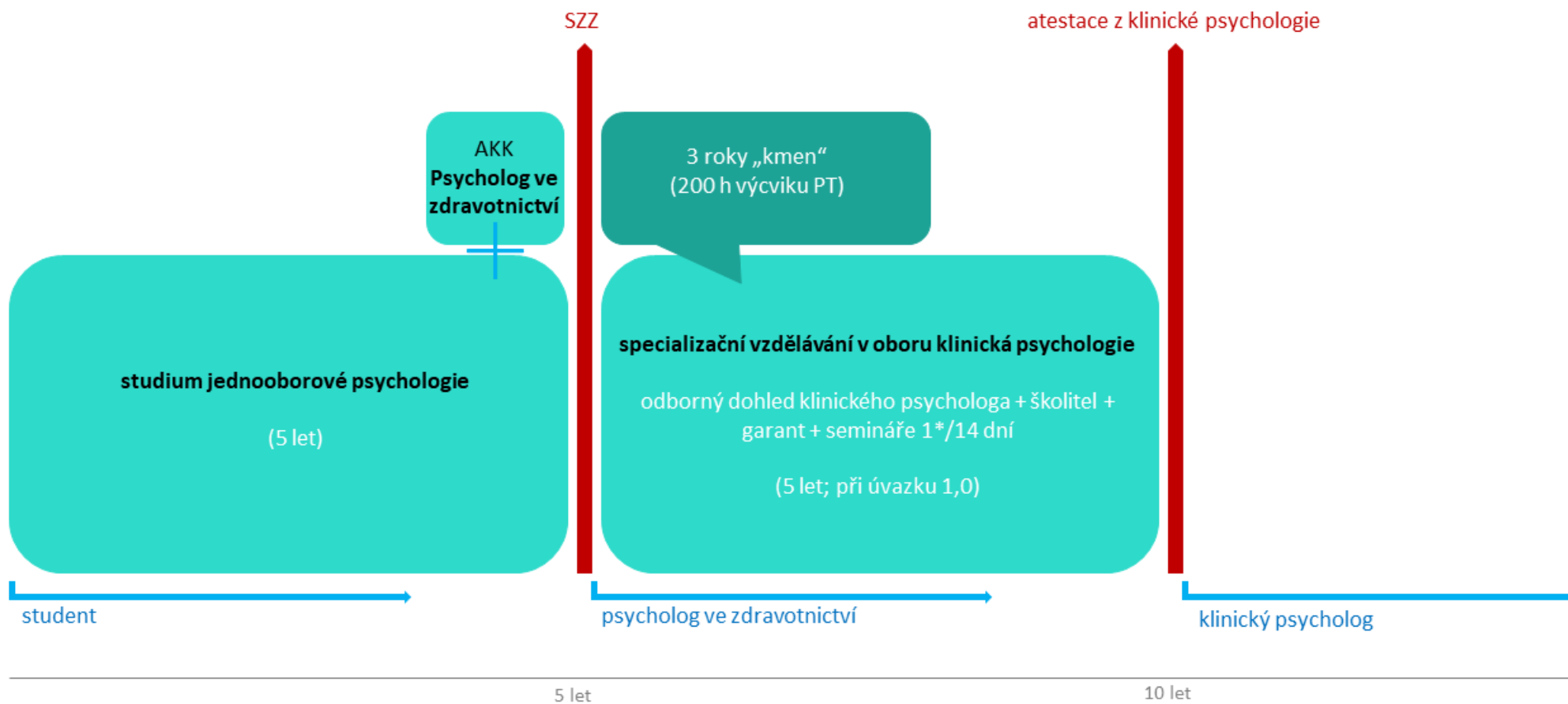
2. Vzdělávání v klinické psychologii

- řídí se především zákonem č. 96/2004 Sb. a jeho novelami
- kvalifikace: odborná způsobilost k výkonu povolání psychologa ve zdravotnictví se získává absolvováním jednooborového studia akreditovaného magisterského studijního oboru psychologie navazujícího na absolvování jednooborového studia akreditovaného bakalářského studijního oboru psychologie, akademický titul Mgr. (PhDr.)
- a absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu - **AKK Psycholog ve zdravotnictví** - doporučujeme kurz absolvovat za studií; absolvent se stává nelékařským zdravotnickým pracovníkem
- Výuka psychologie v ČR:
 - Filozofická fakulta UK, Praha - **AKK**
 - Pedagogická fakulta UK, Praha
 - Pražská vysoká škola psychosociálních studií, Praha - **AKK**
 - Filozofická fakulta MU, Brno
 - Fakulta sociálních studií MU, Brno
 - Filozofická fakulta UP, Olomouc - **AKK**
 - Pedagogická fakulta JU, Č. Budějovice a Filozofická fakulta OU, Ostrava (pouze bakalářské studium); University of New York in Prague (výuka v anglickém jazyce)

2. Vzdělávání v klinické psychologii

- profese - **psycholog ve zdravotnictví** (vzdělanostní předstupěň klinického psychologa):
- absolvováním AKK Psycholog ve zdravotnictví se stává nelékařským zdravotnickým pracovníkem
 - absolvuje pětiletý vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru klinická psychologie, vzdělává se pod vedením **školitele**
 - pracuje pod odborným dohledem **garanta**
(školitel i garant může být jedna a tatáž osoba, vždy je to klinický psycholog)
 - atestací z klinické psychologie se stává **klinickým psychologem**

3. Shrnutí vzdělávání v klinické psychologii

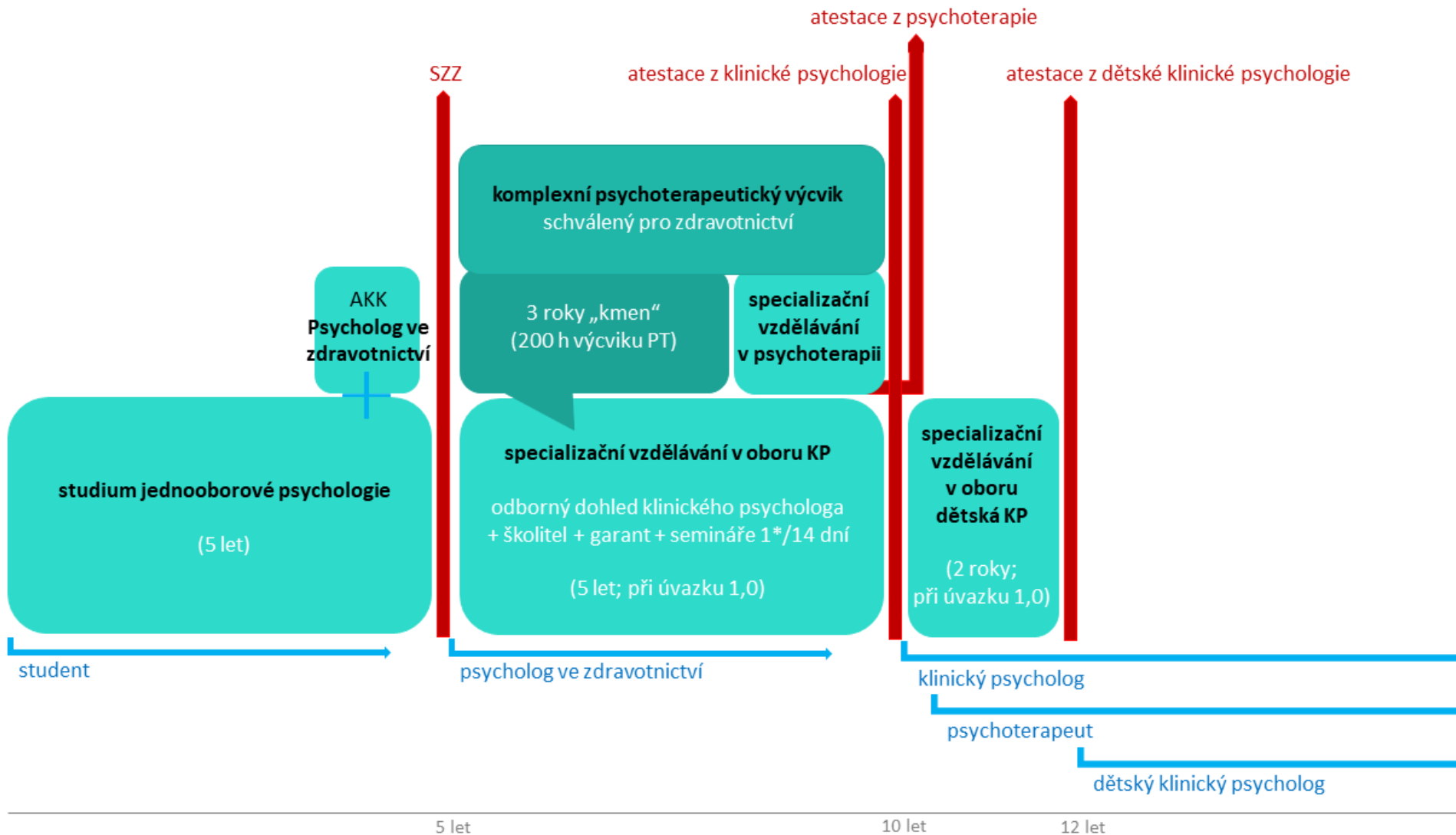

4. Specializační – nástavbové – vzdělávání v klinické psychologii

- profese **dětský klinický psycholog**: délka vzdělávání +2 roky
 - absolvování vzdělávacího programu specializačního vzdělávání v oboru dětská klinická psychologie navazující na KP, ukončené atestací z dětské klinické psychologie
- profese **psychoterapeut**:
 - aktuálně pro KP schvalován program specializačního vzdělávání v psychoterapii (dle Nařízení vlády č. 31/2010 Sb. platného od 1.9.2018). Součástí je absolvování komplexního psychoterapeutického výcviku schváleného pro zdravotnictví
 - počátek vzdělávání - po základním kmeni (3 letech) v KP
 - délka vzdělávání totožná s KP (paralelní vzdělávání)

5. Shrnutí vzdělávání v klinické psychologii a nástavbovém vzdělávání

6. Celoživotní vzdělávání (CŽV) klinických psychologů

- povinnost dána zákonem č. 96/2004 Sb.
- aktuálně v gesci AKP ČR
- Předpis CŽV
- Diplom CŽV –nahrazuje registraci, pro zaměstnavatele jako doklad CŽV
- veškeré informace - <https://czv.akpcr.cz/>

7. Diskuse ke vzdělávání

- délka vzdělávání – osobní zkušenosti s rychlostí vzdělávání (rodičovská dovolená...pozdní atestace...)
- význam zkušeností s diagnostikou pro psychoterapii
- možnost přerušení
- finance (vzdělávání - rezidenční místa; finanční ohodnocení - tabulky, naděje :-))
- atestační zkouška z KP a DKP (otázky propojující praxi s teorií, předvést, že budoucí KP umí klinicko-psychologicky přemýšlet nad životním příběhem pacienta; tým odborníků v atestačních komisích)
- spolupráce AKP ČR a IPVZ (semináře školitelů)

8. Úhrada a dostupnost péče klinického psychologa

- je hrazena z veřejného zdravotního pojištění. (Ale není to podmínkou. Existují nestátní poskytovatelé zdravotních služeb s oprávněním k poskytování zdravotních služeb v KP, DKP či psychoterapii, kteří ale nejsou smluvním zařízením zdravotních pojišťoven. Takoví poskytují péči na přímou platbu.)
- je volně dostupná - klinický psycholog jako jediná nelékařská profese poskytuje zdravotní péči bez indikace (žádanky) lékaře. Novela zákona o veřejném zdravotním pojištění č. 369/2011 Sb., která platí od 1. 4.2012.

9. Působení klinického psychologa

➤ ve zdravotnických zařízeních různého typu:

- v nemocnicích (s psychiatrickými klinikami, s klinikami somatické medicíny), např. v rámci fakultních nemocnic KP pracují v rámci oddělení klinické psychologie
- na poliklinikách
- v psychiatrických nemocnicích a léčebnách
- v lázních a v léčebnách
- v kojeneckých ústavech nebo dětských centrech
- v ambulancích klinické psychologie, a nově v ambulancích s rozšířenou péčí, CDZ

10. Profese mimo zdravotnictví

- KP, DKP a psychoterapeut, který pracuje mimo zdravotnictví, např. ve školství, v poradenství nebo v rámci živnostenského zákona na živnostenský list za úplatu, a není tedy poskytovatelem zdravotní služby, tzn. svoji klinicko-psychologickou či psychoterapeutickou péči neposkytuje v rámci privátního zdravotnického zařízení, nemůže používat označení klinický, dětský klinický psycholog a psychoterapeut
- KP, DKP a psychoterapeut mimo zdravotnictví ztrácí právo prezentovat se jako nelékařský zdravotnický pracovník, protože svoji profesi nevykonává v rámci zdravotnického zařízení, nově není poskytovatelem zdravotní služby

11. Asociace klinických psychologů , z.s. – AKP ČR

- je odborná profesní organizací, která sdružuje a hájí zájmy klinických psychologů v ČR
- členy zastupuje při jednáních s Ministerstvem zdravotnictví ČR, při dohodovacích řízeních se zdravotními pojišťovnami, při výběrových řízeních, jednáních s ostatními institucemi apod.
- dohlíží nad celoživotním vzděláváním – vydává Diplomy CŽV
- zabývá se etickými problémy souvisejícími s výkonem profese
- vytváří koncepci oboru klinický psycholog, dětský klinický psycholog (a psychoterapeut)
- jako řádně registrovaný spolek má AKP ČR své stanovy a organizační řád, ve kterých jsou popsány podrobně práva a povinnosti členů
- spolupracuje s jinými odbornými organizacemi (ČPtS, ČLS JEP – Psychiatrická společnost, Neurologická společnost; ČMPS – sekce Klinické psychologie, a další)

11. Asociace klinických psychologů , z.s. – AKP ČR

- má celostátní působení, 10 poboček a prezidium a odbornou radu
- etickou komisi, revizní komisi
- aktuálně sdružuje 670 členů
- členství řádné a mimořádné

- kontakt: www.akpcr.cz

Vítejte na nových stránkách!

11. Aktuální priority AKP ČR

- zlepšení podmínek pro poskytování klinicko-psychologické péče v rámci státního i privátního sektoru
- právní zakotvení vzdělávání v oboru
- specializační vzdělávání (spolupráce s IPVZ)
- celoživotní vzdělávání
- reforma péče o duševní zdraví
- komunikace a organizace spolupráce s členskou základnou, odbornou i laickou veřejností
- věda a výzkum v klinické psychologii

- programové prohlášení » **pracovní skupiny**

Programové prohlášení Prezidia AKP ČR pro volební období leden 2019 až prosinec 2022

Obsah

Preambule a zásadní priority prezidia
Hlavní strategické směry

1. Komunikace a organizace spolupráce s členskou základnou
2. Komunikace s odbornou i laickou veřejností
3. Právní zakotvení vzdělávání v oboru
4. Reforma péče o duševní zdraví
5. Zlepšení podmínek pro poskytování klinicko-psychologické péče v rámci státního i privátního sektoru
6. Specializační vzdělávání
7. Celoživotní vzdělávání (CŽV)
8. Věda a výzkum v klinické psychologii

11. Proč vstoupit ... ?

- „servis“ v uvedených aktivitách
- podpora při výběrových řízeních
- informace
- kontakty s kolegy, spolupráce
- vzdělávací aktivity na pobočkách
- právní poradenství
- možnost ovlivnit stav věcí, rozvoj oboru, stavovská čest
- a řada dalších důvodů 😊

12. Diskuse a závěr

Děkuji za pozornost
a přeji vám hodně štěstí a úspěchů
ve vašem studijním i osobním životě 😊

Autoři prezentace

➤ jsou všichni členové Odborné rady AKP ČR

- Mgr. Hana Jahnová – 1. viceprezidentka AKP ČR, kontakt – viceprezident@akpcr.cz
- PhDr. Karel Koblic – člen Prezidia AKP ČR, kontakt – karel.koblic@akpcr.cz
- PhDr. Pavel Král, Ph.D. – vedoucí Katedry klinické psychologie IPVZ v Praze, kontakt – subkatedra.psychologie@gmail.com
- PhDr. Karolína Malá – Katedra klinické psychologie IPVZ v Praze, obor dětské klinická psychologie, kontakt – karolina.mala@pld.cz
- Mgr. Zuzana Svobodová – prezidentka AKP ČR, kontakt - prezident@akpcr.cz